

Dorpsvisie Sint Nyk 2012 - 2025

Initiatief van Plaatselijk Belang, opgesteld door de Stuurgroep Wolwêze Sint Nyk 2025

Wolwêze Sint Nyk

Voorwoord

Binnen het bestuur van Plaatselijk Belang werd al in 2007 gesproken om een dorpsvisie te maken. Het zou een mooie aanvulling zijn op de structuurschets 'Sint Nicolaasga onderweg naar 2020' van 2001. De reden hiervoor was dat de samenleving snel veranderd en de zelfredzaamheid van mensen steeds groter wordt, terwijl de overheid zich steeds vaker terugtrekt.

In januari 2010 is er een commissie samengesteld uit de volgende personen: Machtelt Dijk, Sjoukje Werkman, Thea Postma, Willem Steneker, Jacob Haverkamp en Tjitte Feenstra. Deze mensen vertegenwoordigen diverse geledingen uit Sint Nyk. Op 3 maart 2010 werd de eerste officiële bijeenkomst gehouden. De opdracht was om te inventariseren wat er nodig is om de leefbaarheid en huidige voorzieningen te behouden en de wensen van Sint Nyk, voor nu en in de toekomst, op papier te krijgen.

Deze zes personen, onder voorzitterschap van Machtelt Dijk, hebben in twee jaar tijd, heel veel energie in dit project gestoken. Twee jaar werken aan een dorpsvisie is niet niks! Wij, als bestuur van Plaatselijk Belang hebben dan ook grote waardering voor deze commissie en bedanken hun daar heel hartelijk voor.

Iedereen die dit rapport leest, zal het met ons eens zijn dat dit een stuk vakwerk is. Plaatselijk Belang heeft hiermee een leidraad voor de komende jaren, om de richting van Sint Nyk te bepalen en sturing te geven aan de diverse onderwerpen en daarmee ad-hoc beslissingen te voorkomen. Wij gaan er als bestuur vanuit dat Sint Nyk, uiteraard in overleg met de gemeente, hier de komende jaren veel profijt van zal hebben.

Inhoudsopgave

		Blz.
	Voorwoord	2
1.	Inleiding	6
1.1.	Doelstelling	6
1.2.	Aanpak	7
1.3.	Leeswijzer	9
2.	Samenvatting	10
3.	Historie	14
4.	THEMA 1	WONEN
		16
4.1.	Huidige situatie	17
4.2.	Gewenste situatie	17
4.3.	Doorkijkjes	21
4.4.	Acties	21
5.	THEMA 2	WERKEN
		22
5.1.	Huidige situatie	22
5.2.	Gewenste situatie	22
5.3.	Acties	22
6.	THEMA 3	INFRASTRUCTUUR EN BEREIKBAARHEID
		24
6.1.	Huidige situatie	24
6.2.	Gewenste situatie	25
6.3.	Acties	25
7.	THEMA 4	SPORT
		26
7.1.	Huidige situatie	27
7.2.	Gewenste situatie	27
7.3.	Acties	29

		Blz.
8.	THEMA 5	CULTUUR
8.1.	Huidige situatie	31
8.2.	Gewenste situatie	32
8.3.	Acties	32
9.	THEMA 6	RECREATIE & TOERISME
9.1.	Huidige situatie	35
9.2.	Gewenste situatie	35
9.3.	Doorkijkjes	37
9.4.	Acties	37
10.	THEMA 7	ONDERWIJS
10.1.	Huidige situatie	39
10.2.	Gewenste situatie	40
10.3.	Acties	41
11.	THEMA 8	ZORG
11.1.	Huidige situatie	42
11.2.	Gewenste situatie	43
11.3.	Acties	44
12.	THEMA 9	VOORZIENINGEN EN JONGERENVERENIGINGEN
12.1.	Huidige situatie	45
12.2.	Gewenste situatie	47
12.3.	Acties	47
	Bijlagen	48
	Colofon	Achterzijde

1. INLEIDING

Voor u ligt de Dorpsvisie van Sint Nicolaasga of zoals wij zelf zeggen, Sint Nyk. Deze vervangt de Structuurschets uit 2001. Sinds die tijd is er veel veranderd. Denk bijvoorbeeld aan de demografische ontwikkelingen (*Grafiek Demografische gegevens en bijlage 1*), het economische klimaat, al het nieuwe beleid rond de Wet Maatschappelijk Ondersteuning (WMO) en de gemeentelijke fusie van Skarsterlân naar De Friese Meren. Maar ook het dorp zelf is aan verandering onderhevig.

Kijk bijvoorbeeld naar de beschikbaarheid van vrijwilligers of de uitbreiding van het bedrijventerrein. In deze visie wordt naast de materiële zaken ook nadrukkelijk aandacht besteed aan de inwoners en de leefbaarheid van het dorp. Volgens de trendprognose Friesland 2009-2030, zal tot 2030 het aantal huishoudens in Skarsterlân toenemen met ca. 4,4%. Belangrijk gegeven daarbij is dat het aantal personen per huishouden zal dalen van ca. 2,2 naar 2,0. De verwachte bevolkingsontwikkeling tot 2020 is 1,2% en van 2020 tot 2030 is dit 0,3%.

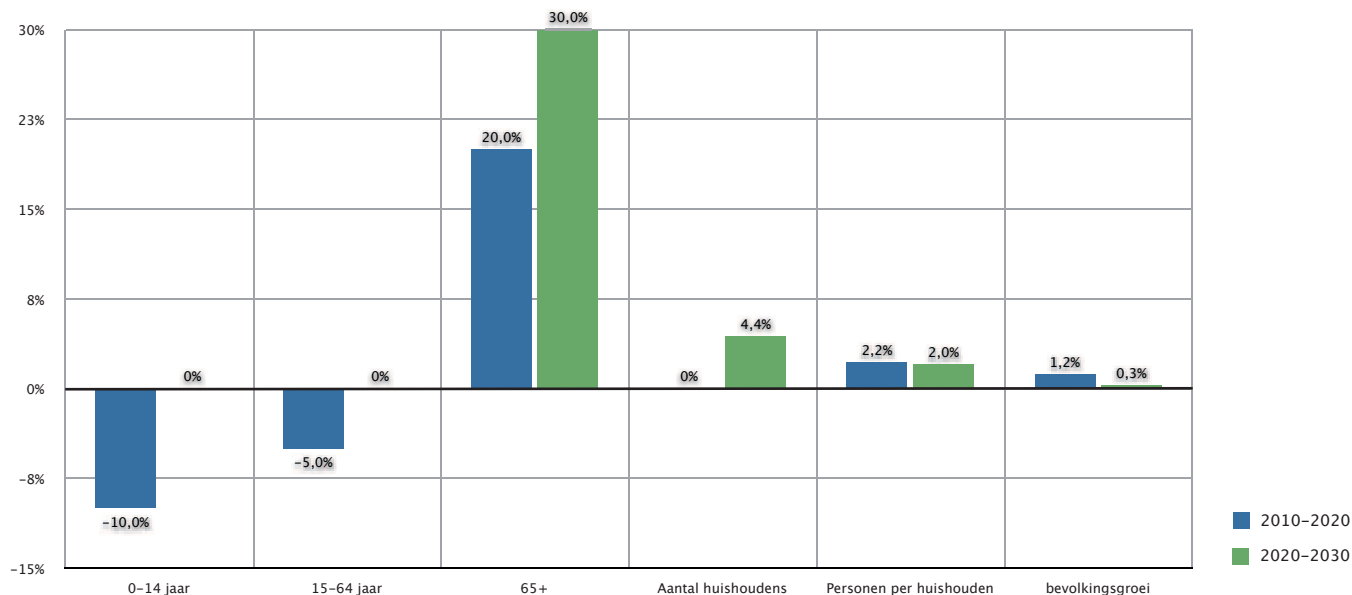
1.1. Doelstelling

Deze dorpsvisie is op initiatief van Plaatselijk Belang opgesteld door de Stuurgroep Wolwêze Sint Nyk 2025.

De doelstelling van de Stuurgroep is:

- Koers uitzetten naar 2025 om de leefbaarheid (it wolwêze(n)) en bedrijvigheid in Sint Nyk vast te houden en te verbeteren.
- Voorkomen dat er een “ad-hoc-beleid” ontstaat.

Deze dorpsvisie is geschreven om tot een samenhangend beleid te komen en daarmee tijdig op toekomstige veranderingen in te kunnen spelen. De visie is gemaakt voor en met de inwoners van het dorp en is tevens leidraad voor Plaatselijk Belang en de Gemeente.

Grafiek Demografische gegevens

Stuurgroep Wolwêze Sint Nyk

1.2. Aanpak

De Stuurgroep is verdeeld in 3 werkgroepen met elk hun eigen thema's. Deze werkgroepen hebben de huidige en gewenste situatie vastgelegd na gesprekken met een grote diversiteit aan belanghebbenden uit Sint Nyk. Een compleet

overzicht van de gevoerde gesprekken is terug te vinden in bijlage 2. De uitkomst van de gesprekken is getoetst en bediscussieerd tijdens de thema-avond op 12 oktober 2011 voor alle inwoners van het dorp in het Zalencentrum. De ruim 90 aanwezigen hebben enquête formulieren ingevuld waarvan het resultaat is verwerkt in dit document. In de afsluitende fase heeft de Stuurgroep de aanbevolen acties vastgesteld en de Dorpsvisie in concept geschreven. Dit concept is twee weken op de site www.st-nicolaasga.nl gepubliceerd. Alle belanghebbenden hebben in deze periode de gelegenheid gehad te reageren.

1.3. Leeswijzer

Na de inleiding, samenvatting en historie worden in deze dorpsvisie 9 thema's behandeld. Bij elk thema worden de huidige situatie, de gewenste situatie en de aanbevolen acties beschreven. Daarnaast worden bij sommige thema's 'doorkijkjes naar de toekomst' aangegeven. Deze doorkijkjes zijn als suggestie bedoeld en er zijn geen acties voor opgenomen.

De thema's zijn door de stuurgroep gekozen na een sterkte-zwakte analyse en getoetst door Plaatselijk Belang. Het zijn onderwerpen waar het dorp sterk in is, zoals de dorpscultuur met de vele vrijwilligers, of waar kansen liggen voor de toekomst, zoals recreatie en toerisme. Met betrekking tot de op kaart *Begrenzingslijn* aangegeven begrenzing, dient opgemerkt te worden dat ideeën die op de thema-avond zijn ingebracht en buiten de begrenzing vallen, wel in de Dorpsvisie zijn opgenomen

In bijlage 3 'Meerjaren Actieplan' zijn alle genoemde acties verzameld.

2. SAMENVATTING

Sint Nyk is zeer gunstig gelegen nabij de A6 midden in het Friese Meren gebied. Het dorp heeft met zijn vele voorzieningen een centrumfunctie voor omliggende dorpen en streken. De Sint Nyksters willen het inwoneraantal stabiel houden. Daarvoor is, gezien de demografische ontwikkelingen, een kleine toename van het aantal woningen nodig. Het dorp kent een grote verscheidenheid aan woningtypes zowel in de huur- als in de koopsector en is ruim opgezet.

Per januari 2012 biedt Sint Nyk voldoende werkgelegenheid. Het dorp volgt de landelijke trend met een toenemend aantal ZZP'ers (Zelfstandige Zonder Personeel). Het bedrijfsleven speelt als werkgever een belangrijke rol in de leefbaarheid van het dorp, de inwoners staan dan ook positief tegenover het uitbreiden van de reeds bestaande en de geplande bedrijventerreinen.

Het bedrijfsleven speelt ook een cruciale rol als sponsor van onder andere sport- en muziekactiviteiten. Mede hierdoor kan het dorp haar eigen identiteit behouden en grote evenementen zoals de Allegorische Optocht organiseren. De bouw- en zorgsector zijn in het dorp sterk vertegenwoordigd, waarbij de zorginstellingen kunnen rekenen op een groot draagvlak bij de bevolking en bij de vele vrijwilligers.

Sint Nyk kent drie basisscholen met in totaal 452 leerlingen, een peuterspeelzaal, een kinderdagverblijf en een buitenschoolse opvang. Sint Nyk kent diverse erkende leerbedrijven. Dit biedt kansen voor leerwerkplekken in combinatie met een ambachtsopleiding.

Het dorp heeft een grote verscheidenheid aan verenigingen op het gebied van sport, muziek en cultuur maar ook vele verenigingen/stichtingen die zich inzetten voor jongeren, voor ouderen, voor ondernemers en ga zo maar door. In het algemeen zijn de verenigingen tevreden met hun faciliteiten en het aantal leden. Behalve bij de kaatsvereniging, is de aanwas van jonge leden voldoende.

In de gevoerde gesprekken komt duidelijk naar voren dat recreatie en toerisme tot nu toe onderbelicht zijn gebleven maar wel veel kansen bieden voor het dorp; qua werkgelegenheid, maar vooral qua leefbaarheid. Het zou goed mogelijk zijn om het water rondom het dorp meer naar het centrum te brengen, als dit vroegtijdig wordt meegenomen in de planvorming voor het bedrijventerrein Slotmolen 2 en voor de eventuele woningbouw op de vrijkomende sportvelden. Tijdens de thema-avond is gebleken dat Sint Nyk vrijwel unaniem van mening is dat toerisme bijdraagt aan de leefbaarheid. Door meer mensen naar het dorp te trekken bevordert je (culturele) activiteiten en kun je voorzieningen zoals wandel- en fietspaden beter in stand houden. Het toerisme zal dus gestimuleerd moeten worden.

Samengevat; er is behoefte aan samenhangend beleid waarin rekening wordt gehouden met toekomstige ontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan is de discussie rond de verplaatsing van de sportvelden naar een plaats waar Renado en Voetbal Vereniging Idskenhuisen (VVI) er samen gebruik van kunnen maken. De voorkeur van het dorp gaat uit naar het verplaatsen van de sportvelden naar een locatie nabij manege De Oorsprong. Het zou daarom goed zijn om nu al rekeningen te houden met een goede bereikbaarheid vanaf de Boskrânne. Dit is een mogelijke locatie voor een brede school. De naschoolse opvang kan dan mogelijk in combinatie met de sportverenigingen ingevuld worden.

De sporthal en gymzaal zijn over 15 jaar (ca. 2025) afgeschreven. Er zou dan een sport-zone met gezamenlijk gebruik van faciliteiten aan de rand van het dorp gerealiseerd kunnen worden. Dat maakt de inzet van betaalde krachten (denk aan de sporthal beheerder) of ondernemers (uitbaten van de kantine) aantrekkelijker, zodat de druk op vrijwilligers wordt verlaagd. Ook zal het centraliseren van de sportvoorzieningen een positieve invloed hebben op de samenwerking tussen de verenigingen en het professionaliseren van diensten.

Diezelfde samenhang en visie zijn gewenst wanneer we kijken naar de mogelijke inbreidingsplannen. De trendprognose geeft aan dat er de komende 10 jaar woningen bijgebouwd moeten worden om het inwonersaantal van Sint Nyk gelijk te houden. Tevens hebben de inwoners te kennen gegeven graag te willen samenwerken met omliggende dorpen op het gebied van recreatie en toerisme. Zij zien kansen om het vele water rond Sint Nyk meer bij het dorp te betrekken. Door de vrijgekomen sportvelden als woonlocatie aan te merken en de waterpartij aan het eind van de Dobbeleane (deze staat in open verbinding met de Friese Boezem) door te trekken naar de nieuwe woonlocatie zou “wonen aan het water” mogelijk worden. Er kan dan ook een sloepenroute naar Idskenhuisen worden gerealiseerd zodat inwoners en toeristen vanuit Idskenhuisen over het water gebruik kunnen maken van de voorzieningen in Sint Nyk. Dit zou een extra bijdrage leveren aan het in stand houden van de winkels en andere voorzieningen in het dorp.

Bereikbaarheid en een goede busverbinding zijn voor het dorp zeer belangrijk om aantrekkelijk te blijven als woonlocatie voor forenzen, om jonge (studerende) volwassenen voor het dorp te behouden en om werknemers naar het dorp te vervoeren.

Bij alle gesprekken kwam naar voren dat de inzet en betrokkenheid van vrijwilligers erg belangrijk is voor de leefbaarheid van het dorp. Het advies is dan ook om jongeren vroegtijdig te betrekken bij het vrijwilligerswerk. Zij kunnen dan ervaring opdoen en vrijwilligerswerk als iets vanzelfsprekends gaan ervaren. Ook de sterk groeiende groep vitale ouderen kan actief worden benaderd en ingezet als vrijwilliger. Een projectmatige aanpak is ook in het vrijwilligerswerk aan te raden, zodat een vrijwilliger voor een vooraf vastgestelde periode of activiteit kan worden gevraagd.

Er kan worden geconcludeerd dat de sociale samenhang die Sint Nyk al sinds jaar en dag kenmerkt, het belangrijkste fundament is van de leefbaarheid in het dorp. Hierdoor is het aantal vrijwilligers groot, kunnen voorzieningen en activiteiten blijven bestaan en zich vernieuwen, worden zorginstellingen en haar bewoners in het dorp opgenomen en wordt het ondernemersklimaat gestimuleerd.

3. HISTORIE

‘Als je wilt weten waar je naar toe wilt, is het ook goed om te weten waar je vandaan komt.’ Daarom is in deze Dorpsvisie een terugblik naar de historie opgenomen.

Sint Nyk anno 1718

richting plaats gevonden, vervolgens in noordelijke richting en ten slotte naar het oosten. Ten zuiden van het dorp zijn bedrijven-terreinen aangelegd. Zo is Sint Nyk vanaf 1788 met “drie en dertig Boereplaatsen, en verdere woningen” uitgegroeid tot een dorp met 1366 woningen met daarin 3389 inwoners in 2012.

Sint Nyk anno 1850

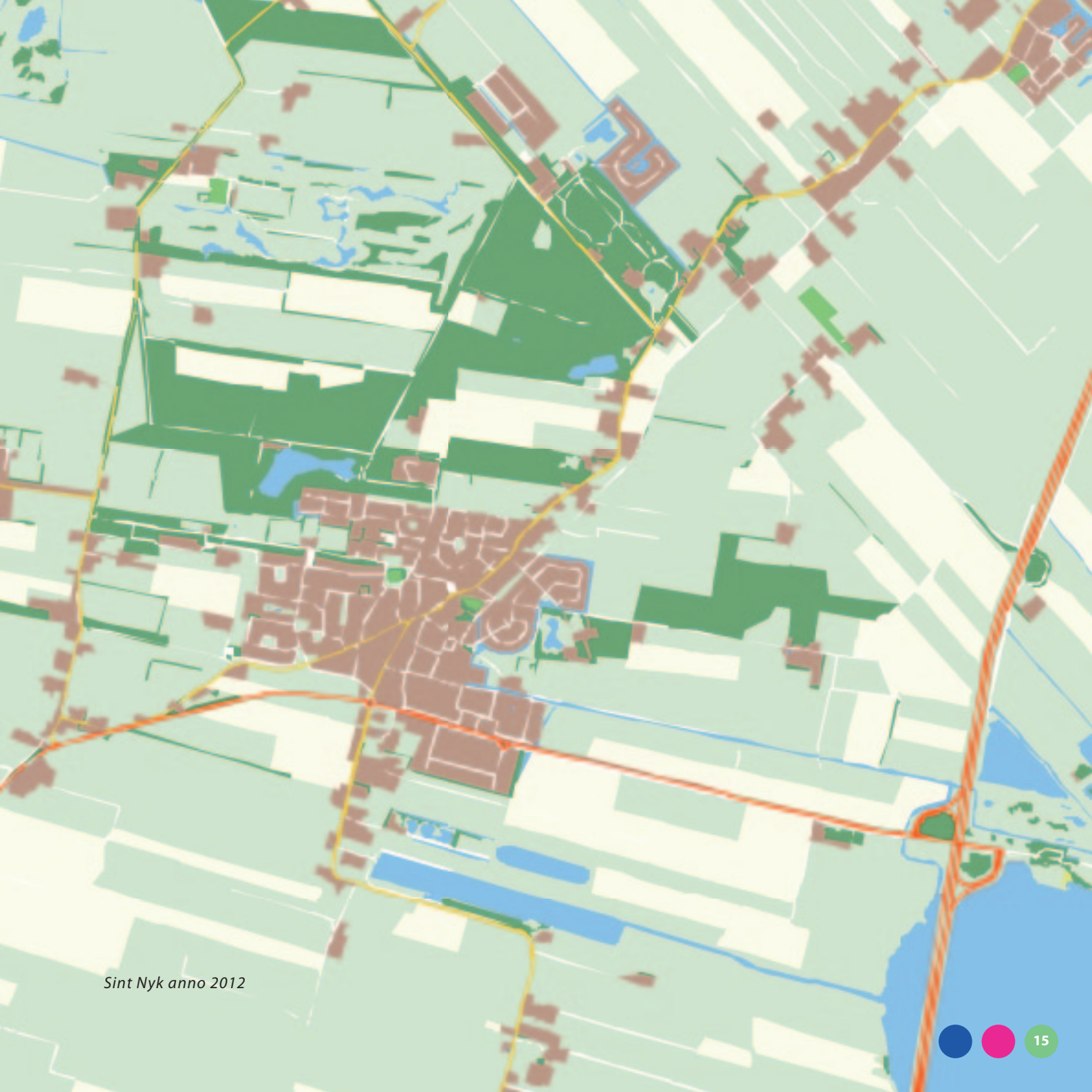
Sint Nyk is op een hoge zandrug in de Middeleeuwen ontstaan. Op een kaart uit 1718 (*kaart Sint Nyk anno 1718*) is te zien dat er voornamelijk bebouwing is langs de weg vanaf Lemmer, de tegenwoordige Lemmerweg en Schoolstraat. Webconceptnoord.nl vermeldt, dat in 1788 over Sint Nyk het volgende wordt geschreven: ‘St. Niklaasga, ten Noord-oosten van Tjerkgaast, is een der grootste Dorpen deezer Grieteny, en bestaat uit drie en dertig Boereplaatsen en verdere woningen’.

Volgens een kaart uit 1850 (*kaart Sint Nyk anno 1850*) is er in die tijd ook bebouwing in oost-west richting, langs de huidige Gaastweg en Kerkstraat.

Gedurende de tweede helft van de 19de eeuw en in de 20ste eeuw is Sint Nyk sterk gegroeid. Na de Tweede Wereldoorlog hebben eerst uitbreidingen in westelijke

Een dorp met van oudsher een groot saamhorigheidsgevoel. Sint Nyk is dan ook met recht trots op zijn Allegorische Optocht die vanuit dat saamhorigheidsgevoel is uitgegroeid tot een jaarlijks evenement in de regio. Saamhorigheid is ook bij de jongeren aanwezig. De Wissel wordt al sinds 1962 als jeugdsociëteit door de jongeren zelf in stand gehouden.

Sint Nyk is ook een dorp met ‘een doe maar gewoon’ mentaliteit. Een groot aantal vrijwilligers zet zich in bij diverse activiteiten in de zorg, bij de kerken en verenigingen. De Sint Nykster voelt zich verantwoordelijk voor het in standhouden van de leefbaarheid in het dorp. *In de kaart op de pagina hiernaast wordt de huidige bebouwing van Sint Nyk en de omgeving weergegeven.*

Sint Nyk anno 2012

Thema 1

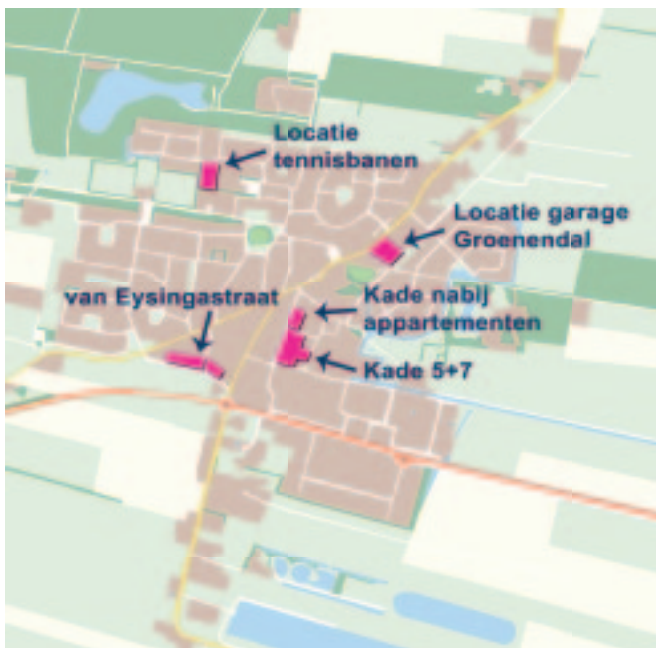
4. WONEN

4.1. Huidige situatie

Sint Nyk is gelegen in een fraaie bos- en waterrijke omgeving op slechts 2 km afstand van de A6.

Er is een grote verscheidenheid in type woningen en de wijken zijn over het algemeen ruim van opzet met voldoende groenvoorziening. Het dorp telt per 1 januari 2012 1366 woningen waarvan ca. 360 huurwoningen. De gemiddelde zoekduur voor een huurwoning is ca. 11 maanden. Onder de huurwoningzoekenden is geen bepaalde doelgroep (starters, gezinnen, senioren e.d.) die er qua aantal uitspringt. Er zijn ca. 45 woningen van particulieren en 15 huurwoningen te koop. Huurders van huurwoningen die te koop staan worden niet verplicht de woning te kopen. Zij kunnen zolang zij willen in de huurwoning blijven wonen. Pas zodra de huurder verhuist zal de woning worden verkocht.

Een aantal actuele bouwplannen (2012) binnen de bebouwde kom (inbreidingsplannen) zijn in voorbereiding of reeds in uitvoering.

- Op locatie garage Groenendal worden 4 koopwoningen gebouwd.
- De locatie ter plaatse van de voormalige tennisvelden biedt eveneens plaats aan 4 koopwoningen.
- De huurwoningen Jhr. van Eysingastraat nr. 2 t/m 12, worden in 2012 gerenoveerd en vervolgens te koop aangeboden voor starters. Ondanks dat hier voldoende belangstelling voor is, blijkt het voor starters moeilijk te zijn om de aankoop financieel rond te krijgen. De 6 voormalige huurwoningen Jhr. van Eysingastraat nr. 26 t/m 36, worden in 2012 vervangen door 4 nieuwe huurwoningen.
- Ter plaatse van Kade 5 en 7 (de oude bedrijfspannen van Jaring de Wolff en Holiday Ice) wordt een inbreidingsplan voorbereid.
- Aan de Kade achter het appartementencomplex liggen 3 bouwkvelds. Hiervoor is tot op heden nog geen belangstelling.

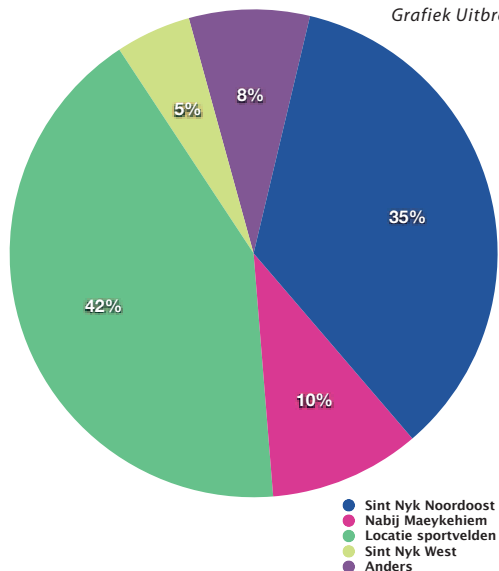
In het algemeen kan gesteld worden dat er in 2012 sprake is van een redelijk ontspannen woningmarkt.

4.2. Gewenste situatie

Zoals in de inleiding al is gemeld zal volgens de prognoses tot 2030, de woningbehoefte toenemen. Het is daarom van belang dat er voor de komende jaren mogelijkheden zijn voor uitbreiding van het woningbestand. Deze uitbreiding zal echter afgestemd moeten worden op de behoefte.

Voor wat betreft locaties, zal hiervoor in eerste instantie gekeken moeten worden naar vrijkomende locaties binnen de bebouwde kom. Pas daarna komen uitbreidingslocaties in beeld.

Grafiek Uitbreiden wonen

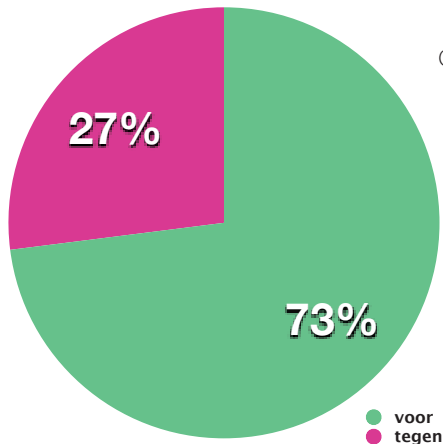
In 2007 is door Buro Vijn B.V. een onderzoeksrapport opgesteld betreffende mogelijke uitbreidingslocaties voor Sint Nyk. Hierin zijn een viertal locaties aangegeven: gebied Noordoost, het gebied nabij Maeykehiem, de locatie van de huidige sportvelden en gebied West. De eerste voorkeur van het dorp gaat uit naar de locatie van de huidige sportvelden langs de Kerklaan. De tweede keuze gaat uit naar de locatie aan de noordoostzijde, aansluitend op het laatst ontwikkelde uitbreidingsplan.

Vraag en aanbod van de woningmarkt zullen van jaar tot jaar gevolgd moeten worden. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten. Het woningbestand in 2012 bedraagt 1366 woningen. Volgens de demografische ontwikkelingen (bijlage 1) vindt er een lichte stijging van de bevolking plaats. Als gevolg van het feit dat er minder personen in één huishouding gaan wonen, zal het woningbestand moeten uitbreiden om een gelijk aantal inwoners voor Sint Nyk te behouden. Met betrekking tot het type van de te bouwen woningen moet rekening worden gehouden met het feit dat mensen steeds ouder worden en ook steeds langer in hun eigen huis willen blijven wonen.

Ter plaatse van de sportvelden kunnen ca. 30 woningen worden gebouwd. De waterpartij aan het eind van de Dobbeleane biedt wellicht mogelijkheden voor de woonlocatie "sportvelden". Deze staat in open verbinding met de Friese Boezem. Doortrekken naar de nieuwe woonlocatie zou een optie zijn. Er zijn zelfs mogelijkheden om een sloepenroute naar Idskenuizen te realiseren (zie Thema 6, Recreatie en Toerisme). Dan zou "wonen aan open vaarwater" in beeld kunnen komen. Uitgaande van dit toekomstbeeld is het de wens om voor de woonlocatie "sportvelden" een ontwerp met waterpartijen te realiseren. De sloepenroute kan in een later stadium gerealiseerd worden.

Sint Nyk hecht er veel belang aan dat de uitbreidingsplannen ruim worden opgezet met veel groenvoorzieningen. Sint Nyk Oost geldt hiervoor als referentiekader.

Het verdient de voorkeur om voorlopig geen woningen te bouwen op de drie bouwkavels aan De Kade. Door de vergrijzing is er de komende jaren behoefte aan senioren appartementen. Het terrein, gelegen tegen de bestaande senioren appartementen, leent zich hier uitstekend voor. Daarnaast zou nader onderzoek gedaan kunnen worden naar het vergroten van het bestaande seniorencomplex "Scharleijen" door middel van optoppen.

Grafiek Verbeteren aanzicht straten

Om de bestaande woonomgeving aantrekkelijk te houden, zal de komende tijd extra aandacht moeten worden besteed aan kwaliteitsverbetering.

Dit geldt in het bijzonder voor de wijken uit de 60er- en 70er jaren en met name de Heemstrastraat, de Vegelinstraat, de Schonegevelstraat en de Voermanstraat. Hierbij kan gedacht worden aan renovatie, energiebesparende maatregelen, gevelverfraaiing en/of vervangende nieuwbouw. Als voorbeeld kan worden genoemd het project "Moai wenjen yn Langwar". Ook zou extra aandacht voor het collectief aanpakken van tuinen een bijdrage kunnen leveren aan de leefbaarheid in de straat. "Schoon", "heel" en "netjes" zijn belangrijke voorwaarden voor leefbaarheid.

Oude situatie

Nieuwe situatie

Voorbeeld gevelrenovatie

4.3. Doorkijkjes naar de toekomst

De Boskrânne

Het is van belang om in deze dorpsvisie ook na te denken over mogelijke invullingen van locaties zoals bijvoorbeeld De Boskrânne. Mocht in de toekomst het besluit worden genomen om in Sint Nyk een brede school te bouwen (zie Thema 7, Onderwijs) dan zou De Boskrânne hier een goede locatie voor zijn. Eigenaar Wonen Zuidwest Friesland (WZF) heeft te kennen gegeven het gebouw voor de komende 15 jaar (tot ca. 2025) in stand te willen houden. Mocht een brede school eerder in beeld komen, dan is WZF echter bereid om daarin mee te denken.

Holiday Ice / Vriesveem

Behalve De Boskrânne zijn er meer locaties in Sint Nyk waarover iets vermeld zou kunnen worden voor het geval ze, om welke reden dan ook, beschikbaar zouden komen. Te denken valt aan de locaties van Holiday Ice en Vriesveem. Hier zou recreatie en/of een haventje nabij het centrum van het dorp een bijzondere toevoeging aan het dorp kunnen geven.

4.4. Acties

- Voor uitbreiding van het woningbestand:
- in eerste instantie kijken naar locaties binnen de bebouwde kom;
- vervolgens kijken naar de locatie sportvelden;
- daarna komt de locatie N.O. zijde Sint Nyk in beeld voor uitbreidingsplannen.
- Het tijdstip van actie is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen in de toekomst. Uitgangspunt is dat er gebouwd wordt naar de behoefte. De behoefte zal in beeld moeten worden gebracht. Vervolgens zal aan de hand hiervan actie moeten worden ondernomen.
- Als blijkt dat er eerder gebouwd moet gaan worden dan de sportvelden verplaatst kunnen worden (als hiervoor inderdaad wordt gekozen) zorgen dat de gemeente actie onderneemt om de gronden voor Sint Nyk Noordoost in eigendom te krijgen.
- Voor kwaliteitsverbetering van de woningen in de Heemstrastraat, de Vegelinstraat, de Schonegevelstraat en de Voermanstraat een project opstarten in samenwerking met de gemeente en Wonen Zuidwest Friesland. Een probleem is echter dat een deel van de woningen in deze straten verkocht is waardoor een collectieve aanpak lastiger wordt. Dit vraagt extra inspanning van de deelnemers in dit project.
- Keuze maken rond locatie aan De Kade. (3 woningen of een appartementencomplex voor senioren)
- Inventarisatie maken van mogelijke inbreidingslocaties.

Holiday Ice en Vriesveem

Thema 2

5. WERKEN

5.1. Huidige situatie

Sint Nyk is een ondernemend dorp, de Ondernemers Vereniging Sint Nyk (OVS) telt ruim 120 leden. De werkgelegenheid die de gezamenlijke bedrijven bieden bedraagt meer dan 1000 werknemers. Bouwnijverheid, gezondheids- en welzijnszorg en Holiday Ice bieden de meeste werkgelegenheid. Het merendeel van de bedrijven is gehuisvest op de bedrijventerreinen Het Slot en Slotmolen, gunstig gelegen aan de Tsjûkemarwei, de directe ontsluitingsweg van het dorp met de A6. De twee bedrijventerreinen zijn volledig uitgegeven. Er ligt een plan voor uitbreiding van het bedrijventerrein Slotmolen. Voor alle uit te geven kavels in dit plan is in principe belangstelling.

Op het gebied van gezondheid- en welzijnszorg bieden Hof en Hiem, Maeykehiem, de Thuiszorg en de GGZ de meeste werkgelegenheid.

Bij winkels als de C1000 en Bosma Groene Vakzaak kunnen jongeren werkervaring opdoen. Tevens zijn er diverse erkende leerbedrijven, waaronder Bouwbedrijf van der Werf en Zorginstelling Maeykehiem.

5.2. Gewenste situatie

Het is wenselijk, ook na de geplande uitbreiding van Slotmolen, een eventuele verdere uitbreiding van de bedrijventerreinen open te houden en wel met de volgende intenties:

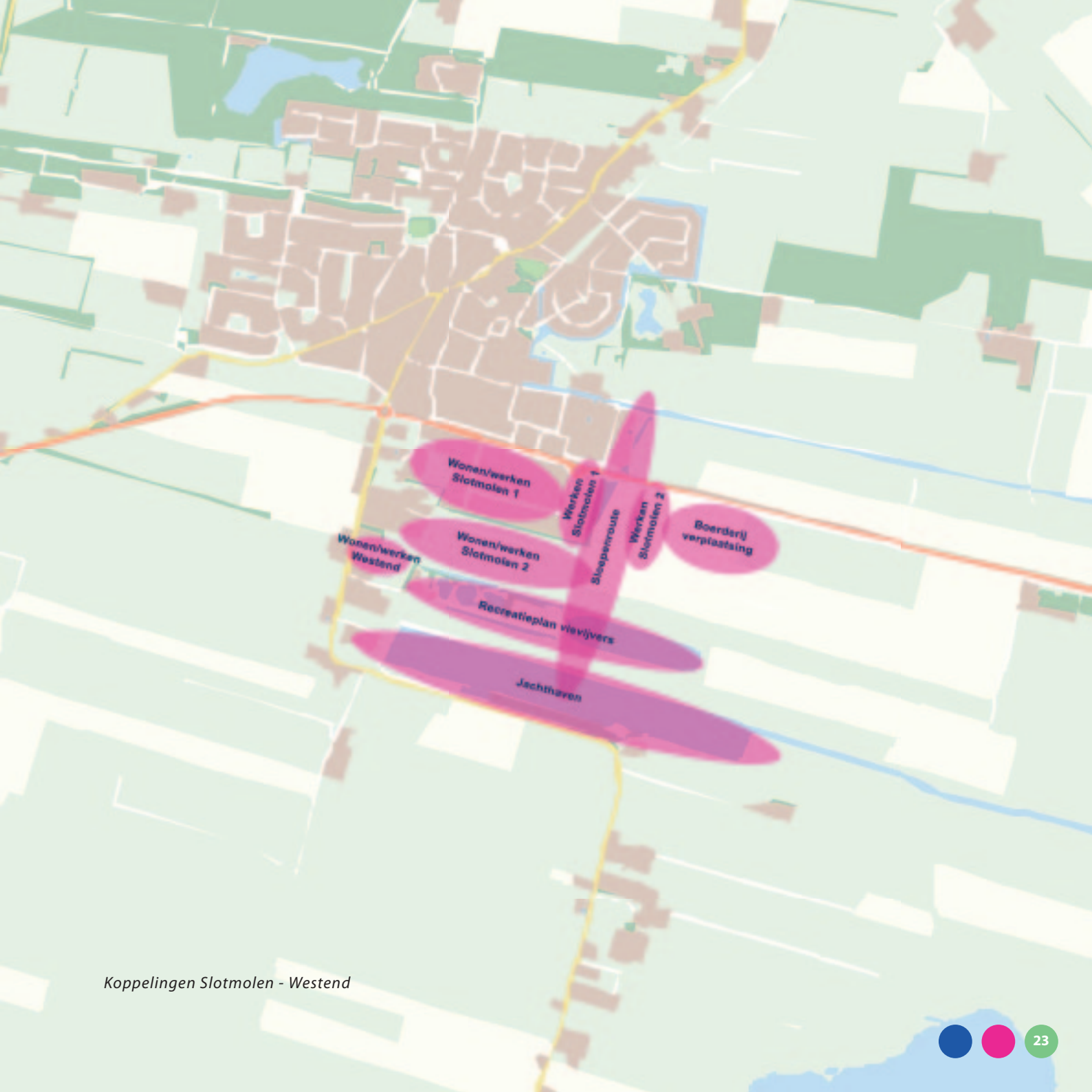
- Uitbreiding van werkgelegenheid is gunstig voor de leefbaarheid van het dorp.
- Vestigingsmogelijkheden voor ZZP'ers
- Vestigingsmogelijkheden voor leerbedrijven.

Het ontwikkelen van een of meer recreatieparken heeft een gunstige invloed op het in stand houden van het winkelbestand en daarmee op de leefbaarheid in het dorp. Vanuit dit gegeven is het van groot belang dat de plannen voor het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein Slotmolen 2 worden afgestemd op de recreatieplannen rondom de visvijvers. De sloepenroute van de jachthaven naar de Âld Feart (zie: Thema 6 Recreatie en Toerisme), kan fungeren als waterberging in Slotmolen 2. De locaties voor wonen / werken kunnen dienen als overgang van recreatie naar werken. De functie van de jachthaven dient ook in de plannen te worden meegenomen.

Er moet worden gezocht naar oplossingen waarbij het totale belang van Sint Nyk voorop staat.

5.3. Acties

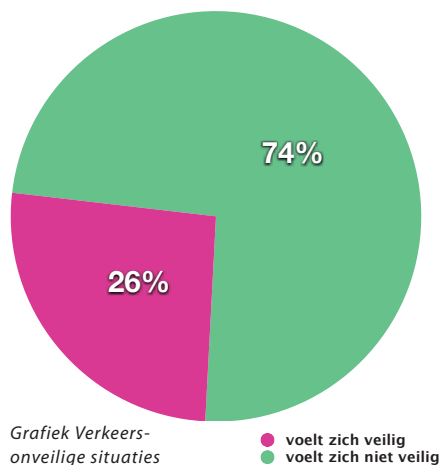
- Bij de bestemmingsplanprocedures van Slotmolen 2 en de recreatieve ontwikkeling van de visvijvers aandacht schenken aan alle belanghebbende partijen in het gebied Slotmolen – Westend.
- Onderzoek doen naar de mogelijkheid voor het ontwikkelen van een vervolg op nieuwe bedrijventerreinen na Slotmolen 2. Als hiervoor mogelijkheden in zicht komen, dan zoeken naar een geschikte locatie.

Koppelingen Slotmolen - Westend

Thema 3

6. INFRASTRUCTUUR EN BEREIKBAARHEID

6.1. Huidige situatie

De infrastructuur van Sint Nyk bestaat uit doorgaande wegen, wijkontsluitingswegen en woonstraten. In z'n algemeenheid kan gesteld worden dat de woningen in het dorp een goede ontsluiting hebben naar de omgeving. De kwaliteit van de straten is in het algemeen goed, in tegenstelling tot de kwaliteit van de trottoirs. Deze zijn op veel plaatsen niet egaal en niet geschikt voor minder validen. Sint Nyk beschikt over voldoende parkeermogelijkheden, alhoewel de parkeervoorziening op een aantal plaatsen niet ideaal is. De problemen met de trottoirs en parkeervoorzieningen worden door de Stuurgroep gezien als een regulier probleem en worden daarom niet in de dorpsvisie opgenomen. Verder zijn er een aantal verkeerssituaties die door veel bewoners als onveilig worden ervaren. Bijvoorbeeld de doorgaande wegen.

6.2. Gewenste situatie

Er zijn de laatste 20 jaar veel reconstructies in Sint Nyk uitgevoerd. Genoemd kunnen worden de Lemmerweg, de Gaastweg, de Kerkstraat, de Rijlst en het Plein. Al deze reconstructies werden als op zichzelf staande projecten aangepakt en hebben er onvoldoende toe geleid dat de Sint Nykster zich in 2011 veilig voelt in de huidige situatie.

Er wordt voorgesteld om een reconstructie van "De Vork" (Gaastweg, Lemmerweg, Kerkstraat) uit voeren. Deze reconstructie moet tot resultaat hebben dat elke weggebruiker veilig is en zich veilig voelt.

Het ziet er naar uit dat binnen afzienbare tijd de provincie Fryslân landbouwverkeer zal toestaan op de provinciale weg Spannenburg – Sint Nyk. Als dit het geval zal zijn, dan ontstaat er een nieuwe situatie m.b.t. het landbouwverkeer op de Gaastweg en de Lemmerweg. Deze situatie zal in "De Vork" moeten worden meegenomen.

Het is voor het dorp belangrijk dat de diensten van het openbaar vervoer minimaal op het huidige peil blijven of mogelijk nog kunnen uitbreiden (zie ook thema's 7 en 8, Onderwijs en Zorg). Om jongeren voor het dorp te behouden is een goede verbinding met Heerenveen, Leeuwarden en Groningen van groot belang. Studenten zijn dan eerder geneigd tijdens de studietijd in Sint Nyk te blijven wonen. Ook voor forenzen is openbaar vervoer van groot belang.

6.3. Acties

- Samen met de gemeente een plan opstellen voor “De Vork” dat tot resultaat moet hebben dat elke weggebruiker zich veilig voelt in het verkeer.
- Met betrekking tot het openbaar vervoer contact opnemen met de provincie (verantwoordelijk voor het openbaar vervoer) voor het in stand houden c.q. verbeteren van de huidige busdiensten. Hierbij ook aandacht schenken aan de verbindingen met Heerenveen, Leeuwarden en Groningen.

Verkeersonveilige situaties

Thema 4

7.SPORT

7.1. Huidige situatie

Sint Nyk heeft een ruim aanbod aan sporten, variërend van zeilen tot badminton, van kaatsen tot paardrijden en ga zo maar door (een compleet overzicht is opgenomen in bijlage 4). De sportverenigingen zijn in het algemeen tevreden met de faciliteiten in het dorp. De locaties voldoen in principe goed, al is op sommige plaatsen (sporthal, gymzaal) onderhoud noodzakelijk. De faciliteiten op de sportvelden van Renado en VVI voldoen niet meer aan de regels van de KNVB. Dit was voor beide clubs aanleiding om samen in gesprek te gaan met de gemeente om tot een oplossing te komen.

De locatie van manege “de Oorsprong” nabij het bos is perfect voor de paardensport. Veel leden van de manege komen echter van buiten Sint Nyk en moeten nu dwars door het dorp rijden om bij hun vereniging te komen.

Iedere vereniging streeft naar het beste voor de eigen club. De meeste verenigingen hebben te maken met een teruglopend aantal vrijwilligers. De aanwas van nieuwe leden is, behalve bij de kaatsvereniging, geen probleem. In het algemeen is een trend waarneembaar waarbij mensen zich niet meer binden aan één vereniging, maar kiezen gemakkelijk een andere tijdsbesteding.

De meeste verenigingen werken met sponsors. Het bedrijfsleven is actief betrokken bij de sport en de cultuur in het dorp en dat is goud waard voor de leefbaarheid. De inwoners van Sint Nyk zijn zich dat bewust en daarom zijn zij ook voor het behoud en de eventuele uitbreiding van de bedrijvigheid in het dorp zelf (zie Thema 2, Werken).

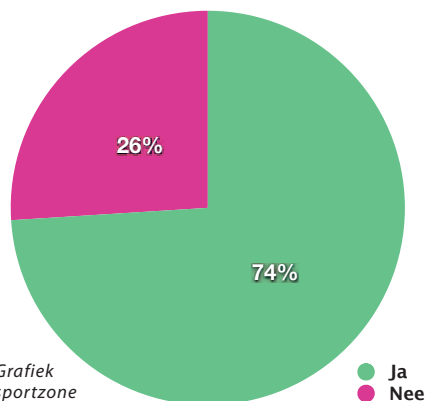
7.2. Gewenste situatie

Gezien de terugloop van het aantal vrijwilligers en het gemak waarmee leden wisselen tussen sporten is samenwerking tussen de verenigingen en/of professionalisering van diensten gewenst. Er wordt gesproken over het op elkaar afstemmen van seizoenssporten, zoals volleybal en tennis. Het gezamenlijk aanbieden van arrangementen c.q. combinatie abonnementen zou een logische volgende stap zijn. Dit is een richting die verder invulling kan krijgen door meer verenigingen te betrekken en meer gebruik te maken van elkaars faciliteiten. Ook de samenwerking met scholen of met de buitenschoolse opvang biedt kansen: behoud of uitbreiding van leden. Hier wordt op kleine schaal al aan gewerkt.

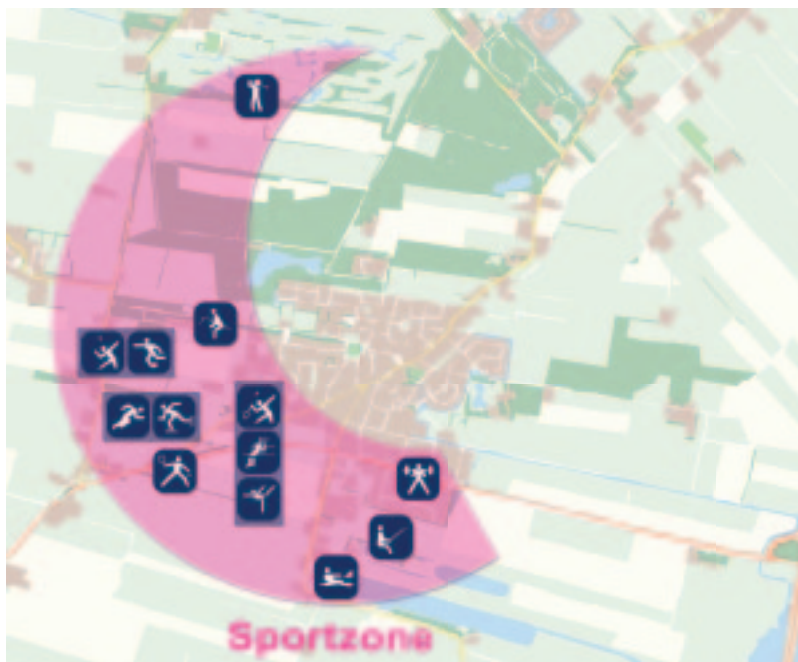
De Gemeente Skarsterlân neemt deel aan de regeling combinatiefunctionaris. Dit betekent dat een aantal medewerkers (4,3 FTE) verantwoordelijk zijn voor het stimuleren van sport op school en in de Buitenschoolse Opvang en daarnaast optreden als intermediair tussen de gemeente en de sportverenigingen. Deze combinatiefunctionarissen zijn nog relatief onbekend. Hier kan in de toekomst meer en beter gebruik van worden gemaakt. Daarnaast is er nog veel ruimte om in te spelen op de behoeftes van de ouderen. Mensen leven steeds langer en blijven langer actief.

Uit de enquête blijkt dat 74% van de aanwezigen het clusteren van sportfaciliteiten een goed idee vindt. Hierdoor wordt de inzet van betaalde krachten mogelijk om de druk op de vrijwilligers te verlichten. Daarbij vindt men het belangrijk de eigen identiteit van de verenigingen te behouden en aandacht te hebben voor de aansluiting bij het dorp. Er moeten geen "losstaande" faciliteiten buiten het dorp komen. Het gebied rond de manege wordt aangegeven als de meest geschikte locatie voor een sportzone met goede ontsluiting van en naar Idskenhuizen en Langweer. Een betere ontsluiting van manege "de Oorsprong" vanuit Sint Nyk is ook nu al gewenst in verband met de verkeersveiligheid in het dorp.

Grafiek sportzone

● Ja
● Nee

Om daarnaast ook de verenigingen samen te voegen of een overkoepelend sportbestuur aan te stellen is anno 2012 een brug te ver.

Sportzone

7.3. Acties

- Het overleg tussen Renado en VVI voortzetten en daarbij samen inzetten op de realisatie van nieuwe sportvelden als onderdeel van een sportzone rond manege “De Oorsprong”.
- Bij deze plannen ook de kaatsvereniging en schaatsclub STD betrekken met het oog op gecombineerd gebruik.
- Bij de uitwerking van de plannen voor een sportzone rekening houden met de ontsluiting en op termijn met de komst van een brede school. Dit om de verkeersveiligheid te garanderen en de sportfaciliteiten optimaal te benutten. Ook de bereikbaarheid vanuit Idskenhuizen/Langweer meenemen in de plannen.
- Bij de plannen voor een sportzone rond manege “de Oorsprong” ook de mogelijkheden voor woningbouw op de vrijkomende sportvelden en de eventuele aanleg van een sloepenroute naar Idskenhuizen meenemen (zie ook Thema 1, Wonen en Thema 6 Recreatie en Toerisme).
- Een gesprek organiseren tussen verenigingen/scholen, de combinatiefunctionaris en de gemeente om tot betere afstemming en samenwerking te komen. Plaatselijk Belang zou zo’n gesprek jaarlijks kunnen organiseren met telkens een ander Thema (bijvoorbeeld leefbaarheid, diversiteit, of behoud van leden).
- Manier van beloning voor vrijwilligers bespreekbaar maken en aandacht geven
- Arrangementen rond seizoenssporten stimuleren.
- Voordat de gymzaal en sporthal zijn afgeschreven, de discussie starten over:
 - de meest gewenste locatie voor nieuwbouw.
 - de mogelijkheden tot samenwerking op het gebied van personeel (bijvoorbeeld de sporthalbeheerder).
 - faciliteiten (bijvoorbeeld kleedruimtes en kantine).
 - In een sportzone zou die samenwerking optimaal kunnen zijn.

Thema 5

8.CULTUUR

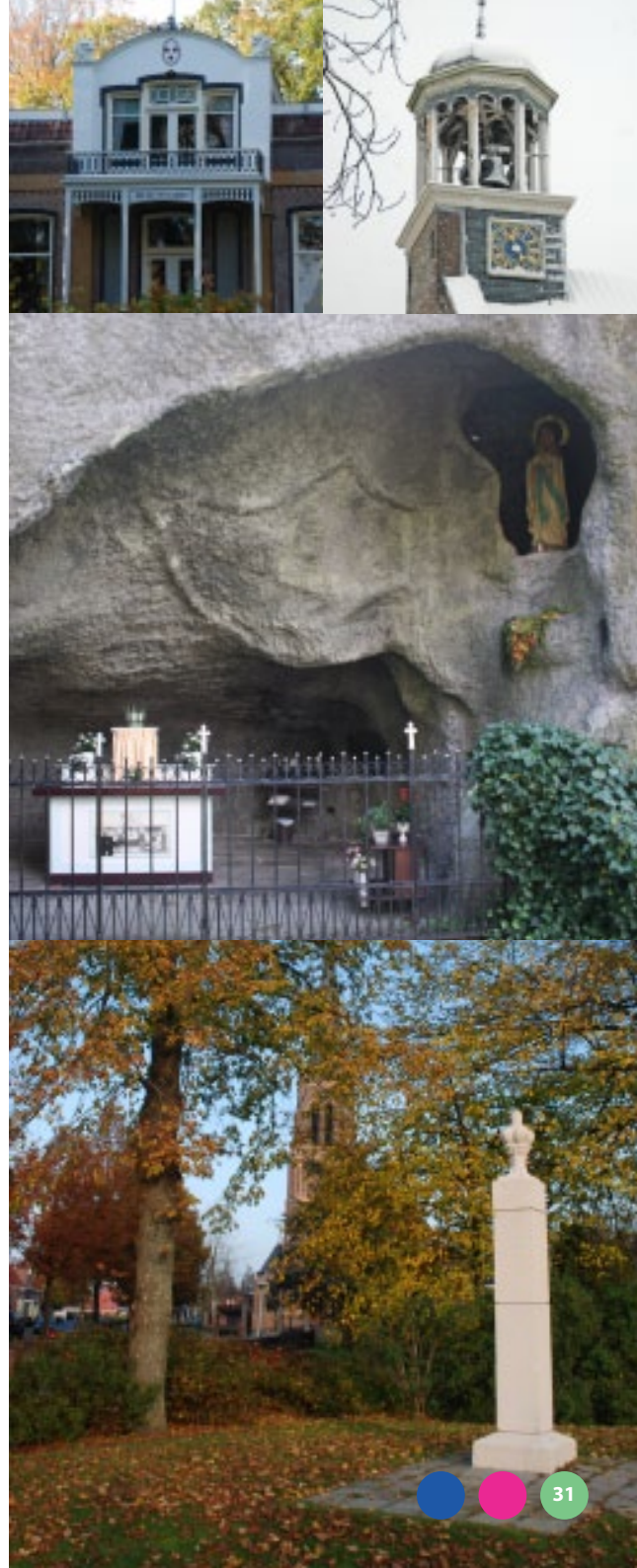
8.1. Huidige situatie

Het meest opvallende culturele evenement in Sint Nyk is ongetwijfeld de jaarlijkse Allegorische Optocht op de eerste donderdag in september. Buurtverenigingen, KPJ, scholen en individuele deelnemers, werken intensief samen en strijden om de eer van de mooiste wagen. De optocht wordt georganiseerd door de VVV en is naast een evenement voor het dorp en de omgeving ook een toeristische trekpleister die jaarlijks zo'n 15.000 bezoekers trekt.

Alle aanwezigen van de thema-avond vinden unaniem dat de activiteiten in Sint Nyk, zoals de Allegorische Optocht, de survival, de TOP1000, de kerstwandeling, de jaarmarkt/oldtimershow, en ga zo maar door, in sterke mate bijdragen aan het karakter van het dorp.

Op het cultuurhistorisch gebied heeft Sint Nyk een aantal "verborgen" schatten, zoals de prachtige Amazone vijver, Donia State, Wilhelmina-oord, de Lourdes grot en de Heilige Nicolaas kerk (zie bijlage 5 voor een compleet overzicht) Er wordt echter weinig informatie verschaft over de interessante geschiedenis van deze bezienswaardigheden.

Er wordt geconstateerd dat de culturele voorzieningen van voldoende niveau zijn.

8.2. Gewenste situatie

Tijdens de thema-avond gaf 55% van de bezoekers aan dat er behoefte is aan het beter bekend maken van de culturele activiteiten en cultuurhistorische bezienswaardigheden. Dit zou kunnen door het beter benutten van de website en het verwijzen naar de betreffende informatie op internet. Een volledig en actuele maandkalender in de Zakenman en het VVV-krantje of eens per kwartaal een Dorpsgids naast de bestaande Gemeentegids, zou hier invulling aan kunnen geven.

Alle hierboven genoemde activiteiten worden door vrijwilligers georganiseerd. Het is erg belangrijk voor de leefbaarheid en identiteit van het dorp dat dit in de toekomst zo blijft. De volgende ideeën om het aantal vrijwilligers in stand te houden zijn tijdens de thema-avond genoemd:

- vrijwilligers belonen (denk daarbij niet alleen aan geld)
- mensen al jong als vrijwilliger werven
- ook nieuwe inwoners betrekken bij het vrijwilligerswerk
- mensen persoonlijk vragen
- vrijwilligers goed begeleiden
- duidelijk bespreken wat men van de vrijwilliger verwacht
- gebruik maken van het vrijwilligersservicepunt in Joure
- projectmatig inzetten van vrijwilligers

8.3. Acties

- Activiteitencommissie voor Sint Nyk opzetten voor de coördinatie van activiteiten, vergunningen, fondsen, promotie en afstemming. Ook het beter benutten van de website en het verwijzen naar de betreffende informatie op internet kan door deze commissie invulling krijgen
- Overleggen met scholen en MIKS hoe vrijwilligers op jonge leeftijd bij activiteiten te betrekken

De prachtige Amazone vijver.

Thema 6

9.RECREATIE EN TOERISME

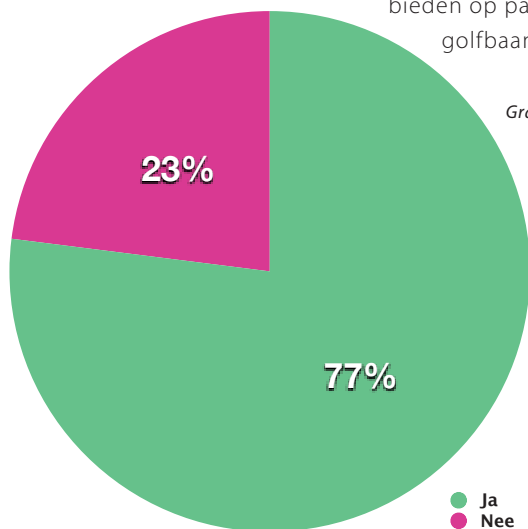

9.1. Huidige situatie

Het huidige aanbod aan recreatieve en toeristische voorzieningen laat veel ruimte voor verdere ontwikkeling. Het grootste gemis in 2011 is een horeca gelegenheid waar zowel inwoners als bezoekers overdag terecht kunnen voor een lunch, een lekker broodje of een kop koffie.

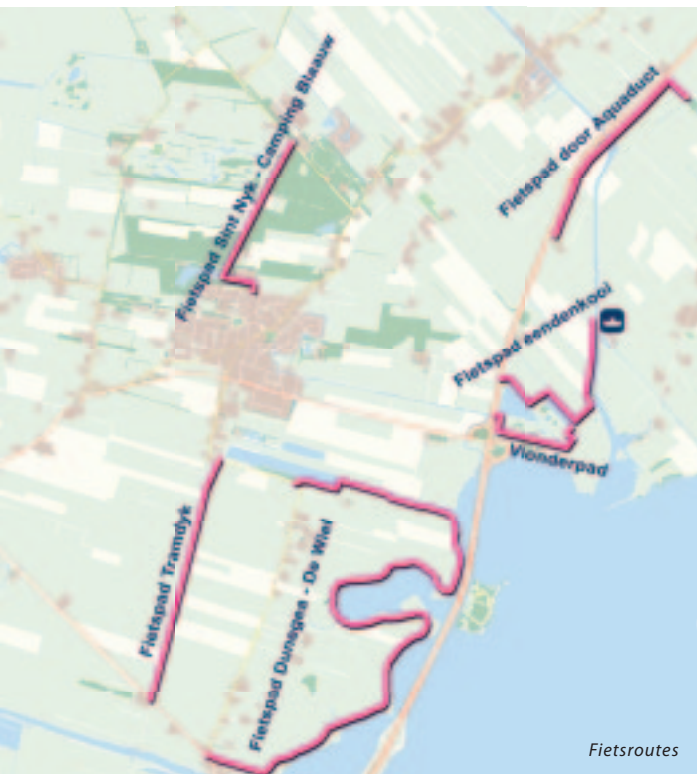
In de zomer van 2011 is een van de horecaondernemers gestart met een initiatief om in deze behoefte te voorzien. Door het slechte weer tijdens de zomermaanden is dit niet goed uit de verf gekomen. De behoefte blijft echter bestaan. Verder zijn de Sint Nyksters nog niet tevreden over het aanbod in dagrecreatie. Het dorp en de huidige voorzieningen bieden op papier genoeg mogelijkheden, maar voorzieningen als de tennisbaan, de golfbaan en de manege zijn alleen toegankelijk voor leden.

Grafiek 'Samenwerking omliggende dorpen m.b.t. recreatie?'

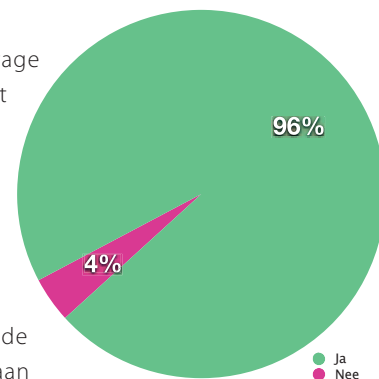
Op het gebied van recreatie en toerisme wordt niet veel reclame gemaakt of is de promotie erg versnipperd. Zo worden activiteiten meestal los van elkaar onder de aandacht gebracht.

Het water is een belangrijke toeristische trekpleister voor Sint Nyk en omgeving. De mogelijkheden worden niet optimaal benut. Het water is ook al lang geen onderdeel meer van het dorp.

9.2. Gewenste situatie

Dat toerisme een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid van Sint Nyk bleek overduidelijk tijdens de thema-avond op 12 oktober 2011. Van de aanwezigen was 96% van mening dat toerisme bijdraagt aan de leefbaarheid van het dorp. Het gezellig aankleden van het centrum, zowel in de zomer als in de winter, zou hier een extra impuls aan kunnen geven.

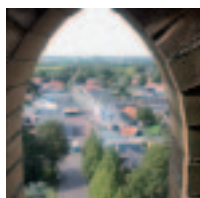
Grafiek Positieve invloed toerisme op leefbaarheid

Bovendien vindt Sint Nyk dat het water weer een onderdeel van het dorp moet gaan vormen. De recreatiemogelijkheden op en om het water bieden kansen voor nieuwe initiatieven. Men kan daarbij denken aan een horecagelegenheid voor dagrecreatie bij de Ūlesprong, van waaruit ook kano's of waterfietsen verhuurd kunnen worden. Het natuurgebied rondom de Eendenkooi kan hierbij worden betrokken doormiddel van bijvoorbeeld een vlonderpad.

Zie het kaartje Fietsroutes hiernaast.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om van Sint Nyk een watersportwalhalla te maken. Gezien de ligging van Sint Nyk en de visies van de aangrenzende dorpen is het beter om samenwerking te zoeken en gezamenlijke arrangementen en aanbiedingen te ontwikkelen. Ieder dorp kan dan vanuit zijn eigen kracht deelnemen. Sint Nyk zou met al zijn voorzieningen en zijn goede bereikbaarheid (in deze visie straks ook over water!) een perfecte aanvulling kunnen bieden op hetgeen reeds in de omgeving aanwezig is.

In de regio zijn weinig tot geen slechtweervoorzieningen, hier zou Sint Nyk op in kunnen spelen. Mogelijkheden hiervoor zijn leegstaande panden in het centrum.

9.3. Doorkijkjes naar de toekomst

Ook aan nieuwe toeristische routes kan worden gedacht. Een sloepenroute vanaf de jachthaven of het doortrekken van de waterpartij aan het eind van de Dobbeleane naar Idskenhuizen (zie ook Thema's 1 en 2, Wonen en Werken). Deze laatste optie biedt bij het verplaatsen van de sportvelden ook de mogelijkheid tot "wonen aan open vaarwater" in Sint Nyk. De verbinding biedt bovendien aan inwoners en toeristen vanuit Idskenhuizen de mogelijkheid om over het water in Sint Nyk

boodschappen te komen doen. Een sloepenroute vanaf de jachthaven kan bij de aanleg van een nieuw bedrijventerrein ook worden benut voor de waterafvoer. Zo'n route past ook prima bij de recreatieplannen van de visvijvers en biedt meer mogelijkheden voor de jachthaven. Een andere suggestie is de route van de Âld Feart naar de Skarsterriijn en aan de westkant langs de A6.

De meeste inwoners van Sint Nyk zijn tevreden met de huidige fiets- en wandelpaden. Toch zijn er enkele suggesties naar voren gekomen die het noemen waard zijn (zie *kaart Fietsroutes*):

- een fietspad vanaf de Langwarderdijk (Camping Blaauw) door de Vegelinbossen naar Sint.Nyk;
- een fietspad langs de oevers van het Tsjûkemar en De Wiel;
- rondje Tsjûkemar realiseren in combinatie met het geplande aquaduct in de A6 of met een pont langs de eendenkooi;
- een fietspad over de voormalige tramweg van Westend naar Follega.

9.4. Acties

- Bij de uitwerking van de plannen voor het bedrijventerrein Slotmolen 2 onderzoeken of de afvoer/berging van water (eventueel op termijn) gecombineerd kan worden met het graven van een sloepenroute.
- Bij het uitwerken van plannen voor een sloepenroute de mogelijkheden voor combinatie met de toeristische ontwikkeling van de visvijvers onderzoeken.
- In overleg treden met organisaties als manege "de Oorsprong", Golfbaan Burggolf en Tennisvereniging De Greenseters over het ruimer toegankelijk maken van de voorzieningen voor recreatie en toerisme.
- In samenwerking met de omliggende dorpen investeren in waterrecreatie; voor het ontwikkelen en aanbieden van gezamenlijke arrangementen een werkgroep in het leven roepen.
- Samen met de horeca ondernemers inventariseren welke haalbare mogelijkheden er zijn voor een lunchgelegenheid in Sint Nyk.
- Vanuit Sint Nyk yn 'e Kyk plannen ontwikkelen om het centrum en met name 't Plein 's zomers en 's winters gezellig te maken.
- Als de locatie van de sportvelden voor woningbouw wordt aangemerkt, de mogelijkheden voor "wonen aan open vaarwater" onderzoeken
- Suggesties met betrekking tot genoemde fietspaden, in overleg treden met betreffende instanties over mogelijkheden en planning
- Zoeken naar de behoefte voor slechtweervoorzieningen en de mogelijkheden.

Thema 7

10. ONDERWIJS

10.1. Huidige situatie

Sint Nyk telt drie basisscholen met in totaal 452 leerlingen. Verder zijn er een peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en muziekschool.

De basisscholen zijn alle drie onderdeel van grotere organisaties. De Beuk valt onder de Onderwijsgroep Primus, It Klimmerblêd onder de Bisschop Möller Stichting en De Paedwizer onder de Stichting PCO Tsjûkemar.

De basisscholen voeren zowel op bestuurlijk als op gemeentelijk niveau overleg over diverse zaken met betrekking tot het onderwijs en huisvesting. Daardoor weet men wat er bij de “buurman” speelt.

De schoolgebouwen zijn tot nu toe altijd goed onderhouden. Wel lijkt het erop dat ook het schoolonderhoud met de gemeentelijke bezuinigingen te maken krijgt. De huidige staat van de gebouwen is goed, ondanks het feit dat binnen 10 jaar alle drie de scholen ouder zijn dan 40 jaar en volledig zijn afgeschreven. De gemeente kan dan, in overleg met de schoolbesturen, gaan kijken of een school in aanmerking komt voor groot onderhoud of nieuwbouw.

Voor wat betreft het voortgezet onderwijs zijn er in Sint Nyk geen onderwijsinstellingen. De basisschoolverlaters kiezen voornamelijk voortgezet onderwijs scholen in Joure, Heerenveen en Sneek. Wel zijn er in Sint Nyk diverse bedrijven erkend als leerbedrijf, waarvan enkele zelfs een eigen leerafdeling hebben.

10.2. Gewenste situatie

Van de bezoekers van de thema-avond wil 75% liever één grote brede school dan drie losse basisscholen. De directies van de scholen willen nadenken en mee praten over een gezamenlijk gebouw, maar daarbij ook kijken naar de mogelijkheden voor het behoud van de eigen identiteit. Als meest geschikte locatie voor een brede school is met stip gekozen voor de Boskrânne.

Waar dan onder andere de bibliotheek, peuterspeelzaal, buitenschoolse opvang en muziekschool een onderkomen in zouden kunnen krijgen.

Door de demografische ontwikkelingen neemt in de toekomst het aantal vaklieden snel af. Omdat er in Sint Nyk relatief veel bouw- en bouwgerelateerde bedrijven zijn, zullen de ondernemers van Sint Nyk dit zeker merken. Een vakopleiding voor toekomstige vaklieden zal Sint Nyk duidelijk op de kaart zetten en de positie van Sint Nyk in de discussie over kerndorpen kunnen versterken.

Naast de bouw neemt de zorg een prominente plaats in binnen het dorp. Ook op dit terrein kan worden bekeken in hoeverre een kleinschalige vakopleiding mogelijkheden biedt voor de regio. Het is de inwoners van Sint Nyk voorgelegd of het dorp een goede locatie is voor een kleinschalige vakopleiding; 61% is het hiermee eens.

10.3. Acties

- Contact onderhouden met de drie basisscholen en hun bovenschoolse besturen over de huisvesting op lange termijn.
- Contact onderhouden met de drie basisscholen en hun bovenschoolse besturen, de Gemeente en de stichting Wonen Zuidwest Friesland over de huisvestingsmogelijkheden in de toekomst.
- Plaatselijk Belang samen met het bedrijfsleven laten onderzoeken of er daadwerkelijk toekomst is voor een ambachtsopleiding in Sint Nyk.
- Voor de toekomstige heroverweging van de regiokernen door de provincie onderzoeken welke mogelijkheden er in Sint Nyk zijn voor een vakopleiding en deze meenemen in de discussie.

De Boskrânne

Thema 8

11.ZORG

11.1. Huidige situatie

Zorg neemt een prominente plaats in binnen de samenleving van Sint Nyk.

Doniahiem (onderdeel van Hof en Hiem) en Maeykehiem merken dat er voldoende draagvlak vanuit het dorp is voor hun bewoners. Wel voegen zij daaraan toe dat het aantal zorgplaatsen afgestemd moet zijn op de vraag en enigszins in verhouding moet blijven met de grootte van het dorp. Zowel Doniahiem als Maykehiem houden hier rekening mee bij hun toekomstplannen.

Op dit moment (2012) huurt GGZ Friesland een aantal woningen aan de Spoorbyls voor begeleid-wonen-cliënten. GGZ in Wilhelminaoord ervaart een mindere vorm van acceptatie, de huidige bewoners (schizofreniepatiënten) zullen in het dorp niet snel worden aangesproken. Echter merken zij wel dat de acceptatie beter wordt sinds de tuin is opengesteld voor dorpsbewoners. Nu de tuin opgeknapt is kunnen de inwoners van Sint Nyk een rondje wandelen om de vijver en wellicht wordt de acceptatie dan ook beter.

Het terrein van Wilhelminaoord bevindt zich net als de instituten van weleer aan de rand van Sint Nyk. Anno 2012 is GGZ Friesland zich aan het beraden of de woonomgeving van de huidige bewoners in een landhuis met park, nog wel aansluit bij de visie van GGZ Friesland. De wens is om mensen midden in de samenleving te begeleiden. Hiermee krijgen zij beter hun rol terug in de maatschappij, gaan als het lukt aan het werk of naar dagbesteding en kunnen investeren in sociaal contact.

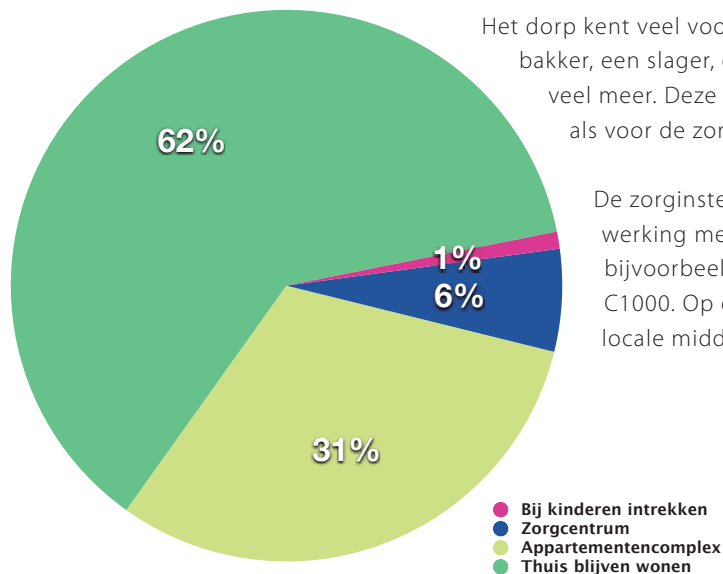
Juist dit gegeven heeft ertoe geleid dat kritisch gekeken zal worden naar de bestemming van Wilhelminaoord. Vervult dit pand wel de rol die het zou moeten hebben? Om de zorg financieel houdbaar te houden, wordt naar meerdere mogelijkheden gekeken. In dit brede perspectief kunnen ook mogelijke veranderingen van de functie van Wilhelminaoord worden gezien.

Deze plannen zijn echter verre van definitief en worden daarom niet meegenomen in deze dorpsvisie.

De huidige vorm van zorg vraagt vele handen. Het zijn vooral MBO arbeidsplaatsen en die met name worden opgevuld door vrouwen. Het is de verwachting dat dit in de toekomst zo zal blijven.

De directies van de zorgorganisaties vragen zich af of het, gezien de demografische ontwikkelingen, in de toekomst mogelijk is om het huidige niveau van zorg te handhaven. Het wordt moeilijker om nieuwe vrijwilligers te vinden, terwijl de behoefte gezien de demografische ontwikkelingen toeneemt.

Het dorp kent veel voorzieningen: een supermarkt, een kledingwinkel, een bakker, een slager, een apotheek, een bibliotheek, horeca, sport, en nog veel meer. Deze voorzieningen zijn erg belangrijk, zowel voor het dorp als voor de zorg.

De zorginstellingen proberen zoveel mogelijk te doen in samenwerking met de middenstand in het dorp. Zo koopt Hof en Hiem bijvoorbeeld de producten voor hun eigen winkeltje in bij de C1000. Op deze manier proberen ze geen concurrenten van de lokale middenstand te worden.

11.2. Gewenste situatie

Het grootste deel van de bezoekers van de thema-avond wil, als zij een hulp- of zorgvraag hebben het liefst thuis blijven wonen (61%) of in een appartementencomplex (31%). Praktisch niemand wil bij de kinderen in trekken (1%) of in een zorgcentrum gaan wonen (6%).

Sint Nyksters staan over het algemeen positief tegenover verdere uitbreiding van de zorginstanties. Alleen tegenover uitbreiding van de GGZ met de huidige cliënten (2011) staat men minder positief. Het is belangrijk dat ook in de toekomst het dorp goed bereikbaar blijft voor personeel van zorginstellingen. Een goede busverbinding is hiervoor een eerste vereiste.

De demografische ontwikkelingen laten zien dat er in de toekomst meer “vitale vutters” en pensioengerechtigden komen. Dit zijn mensen met jarenlange ervaring. Mensen die als vrijwilliger ook weer jonge mensen kunnen begeleiden of die iets kunnen betekenen voor ouderen met een hulpvraag.

Het is ook goed om te kijken hoe je burenhulp en hulp vanuit de naaste omgeving in kunt zetten bij eenvoudige hulpvragen. Daarbij kunnen buurtverenigingen of verenigen als de Zonnebloem en de KBO ingezet worden om diensten te verlenen of om te helpen met doorverwijzen naar officiële instanties.

Vrijwilligers willen in toenemende mate liever op projectmatige basis werken. Men hoeft zich dan niet voor een “lange” termijn te binden aan een bepaalde vereniging, taak of groep, met bijbehorende vergadercultuur. Wanneer een project een heldere start en einde heeft, is men eerder bereid om daar als vrijwilliger in te stappen.

11.3. Acties

- Een jaarlijks zorgoverleg organiseren met actuele onderwerpen zoals bijvoorbeeld de vraag; welke kansen bieden de plannen van de GGZ voor het behoud van voorzieningen op het gebied van sport en recreatie.
- In samenwerking met MIKS de bestaande vormen van onderlinge hulp met elkaar verbinden en zo nodig aanvullen. Hierbij zou het onderzoek "Post actief, vitale vutters inzetten!" als uitgangspunt kunnen dienen.
- Met zorgorganisaties, sport- en jongerenverenigingen overleggen hoe de inzet van jongere vrijwilligers georganiseerd en/of gepromoot kan worden. Denk hierbij ook aan maatschappelijke stages om jongeren in aanraking te brengen met vrijwilligerswerk.

Thema 9

12. VOORZIENINGEN EN JONGERENVERENIGINGEN

12.1. Huidige situatie

Voorzieningen

Sint Nyk heeft veel voorzieningen en voorziet daarmee ook in een behoefte voor de wijde omgeving. Het dorp heeft duidelijk een centrumfunctie voor omliggende dorpen zoals Tjerkgaast, Doniaga, Idskenhuizen, Scharsterbrug en Langweer. Voor winkels, huisartsen, apotheek, bibliotheek, pinautomaat, sportvoorzieningen en dergelijke, zijn inwoners uit omliggende dorpen in de eerste plaats op Sint Nyk aangewezen. Een overzicht van de voorzieningen kunt u vinden in bijlage 6.

Jongerenverenigingen

Het gebouw "De Wissel" wordt door drie verschillende jongerenverenigingen gebruikt. Te weten Jeugdspoor, jeugdsociëteit De Wissel en KPJ Sint Nyk. De gemeente is eigenaar van het pand.

Jeugdspoor is opgericht met als doel de jeugd van 12 tot 16 jaar van Sint Nyk en omstreken te vermaken. Eén keer per drie weken organiseren de bestuursleden een activiteit. Bijvoorbeeld een dropping, beachparty, bowlen, casinoavond, filmavond en ga zo maar door. Bijna alle activiteiten vinden plaats in "De Wissel".

In de periode van september tot en met juni zorgt het bestuur van jeugdsociëteit De Wissel ervoor dat iedere vrijdagavond jongeren vanaf zestien jaar in "De Wissel" welkom zijn.

KPJ Sint Nyk mag met trots zeggen dat ze de grootste KPJ afdeling van Friesland zijn. De activiteiten en identiteit van de KPJ zijn door de jaren heen behoorlijk veranderd. De ontzuiling heeft ook de KPJ getroffen en is nu meer dan ooit een jongerenvereniging voor het gehele dorp en wijde omgeving. Net als de activiteiten van de jongeren van Sint Nyk gaat ook de KPJ zo veel mogelijk met de tijd mee. Activiteiten die in de loop van de jaren wel gebleven zijn, zijn de alom bekende kroegfeesten en het wagenbouwen.

12.2. Gewenste situatie

Voorzieningen

Voor de leefbaarheid van Sint Nyk en de invulling van de rol van centrumfunctie, is een verscheidenheid aan voorzieningen van groot belang.

Tijdens de thema-avond is aan de Sint Nyksters gevraagd om de vijf belangrijkste voorzieningen qua leefbaarheid aan te geven.

De vijf meest gekozen (op volgorde van aantal stemmen)

- Huisartsen
- Basisscholen en peuterschool
- Meerdere winkels
- Zorginstanties
- Zalencentrum

Overige vijf belangrijke voorzieningen

- Dorpscafé
- Bank met pinautomaat
- Sporthal
- Sportvelden
- Gebouw "De Wissel"

Jongerenverenigingen

De jongerenverenigingen zijn nu florerende verenigingen waar men graag gebruik van maakt. Ze zorgen voor maatschappelijke (ver)binding en bieden de jongeren vermaak. Hierdoor worden jongeren langer en nauwer bij het dorpsleven betrokken. De drie jeugdverenigingen draaien volledig op jonge vrijwilligers en zijn daardoor ook de potentiële vrijwilligers van de toekomst. Jong geleerd, oud gedaan.

12.3. Acties

- In het traject naar de fusiegemeente De Friese Meren tijdig anticiperen op plannen van de nieuwe gemeente met betrekking tot regiokernen. Dit om de centrumfunctie van het dorp en het huidige niveau van voorzieningen te kunnen behouden.
- Alert zijn op subsidies voor onderhoud en het voldoen aan huidige wet- en regelgeving van het gebouw "De Wissel" en (gemeentelijke) subsidies voor activiteiten

BIJLAGEN

1. Demografische ontwikkelingen
2. Overzicht gevoerde gesprekken werkgroepen-belanghebbenden
3. Meerjaren actieplan
4. Lijst met sportfaciliteiten en clubs
5. Overzicht toeristische recreatieve en culturele bezienswaardigheden
6. Overzicht aanwezige voorzieningen

BIJLAGE 1

Demografische ontwikkeling

Verschillende onderzoeksbureaus (o.a. Primos, Pearl en trendprognose Friesland) hebben een prognose opgesteld met betrekking tot de demografische ontwikkeling. De uitkomsten hiervan verschillen onderling enigszins. Ondanks de verschillen geven de prognoses nagenoeg dezelfde ontwikkelingen aan.

De onderstaande prognose-uitkomsten dienen als indicatief te worden beschouwd.

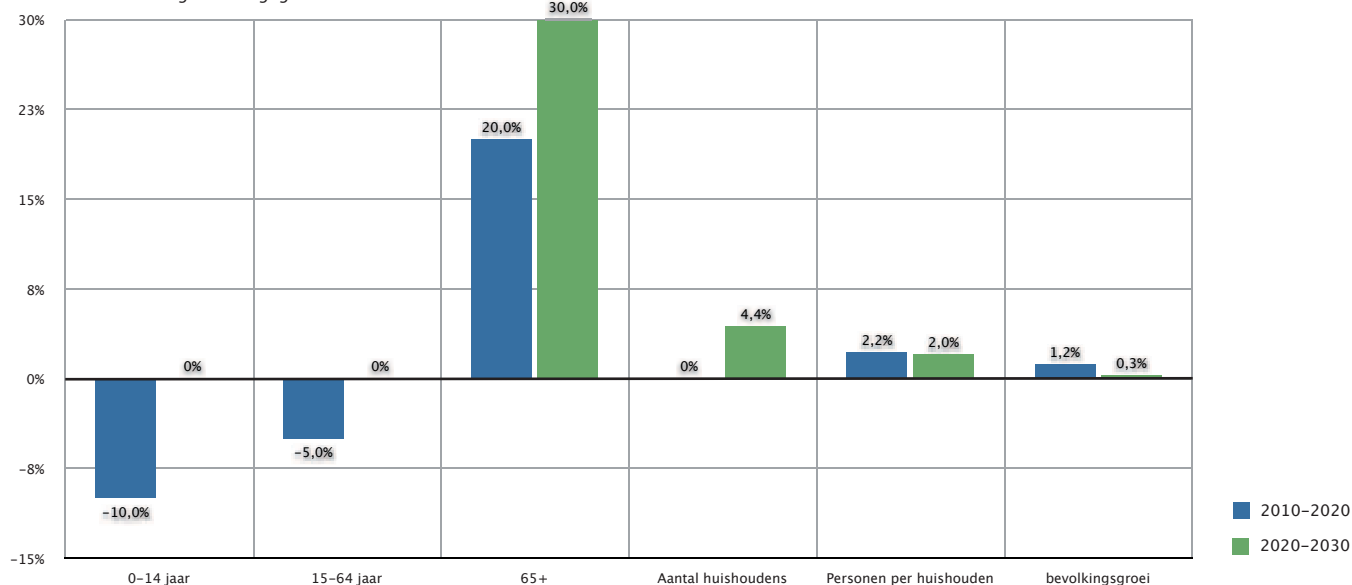
Volgens de trendprognose Friesland 2009-2030, zal tot 2030 het aantal huishoudens in Skarsterlân toenemen met ca. 4,4%. Belangrijk gegeven daarbij is dat het aantal personen per huishouden zal dalen van ca. 2,2 naar 2,0.

De verwachte bevolkingsontwikkeling tot 2020 is 1,2% en van 2020 tot 2030 is dit 0,3%.

De prognose naar leeftijd voor 2010-2020 is als volgt: 0-14 jarigen -5 tot -10%, 15 – 64 jarigen

0 tot -5%, 65 plussers 15-20%. De toename van de 65 plussers in de periode van 2020-2030 wordt geschat op meer dan 30%.

Grafiek Demografische gegevens

BIJLAGE 2

Overzicht gevoerde gesprekken werkgroepen-belanghebbenden

MIKS	14 oktober 2010
Terugrapportage onderzoek Post Actief (MIKS)	27 oktober 2010
Bestuur Renado, VVI, PB Sint Nyk, PB Idskenhuizen	21 december 2010
Besturen sport- en cultuurverenigingen	5 januari 2011
Directies zorg	12 januari 2011
Wonen Zuidwest Friesland	20 januari 2011
Buurtverenigingen	24 januari 2011
Bestuursleden Ondernemers Vereniging Sint Nyk (OVS)	7 maart 2011
Ondernemers met salon- en winkelactiviteiten te Sint Nicolaasga	30 maart 2011
Ondernemers toeristisch/recreatieve sector	11 april 2011
Directies onderwijs	16 juni 2011
Thema-avond	12 oktober 2011

BIJLAGE 3

Meerjaren actieplan

ACTIE	TERMIJN
Wonen	
Uitbreiding woningbestand. - In 1e instantie kijken naar locaties binnen bebouwde kom. - In 2e instantie kijken naar locatie voetbalvelden. - In 3e instantie kijken naar locatie N.O. zijde Sint Nyk. (Tijdig grondaankoop) - Type woningen afstemmen op de ouder wordende mens	2-5 jaar 5-10 jaar 10-15 jaar
Kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad - Woningen in m.n. Heemstrastraat, Vegelinstraat, Schonegevelstraat en Voermanstraat zoveel mogelijk collectief aanpakken. (Renovatie, energiebesparende maatregelen, gevelverfraaiing en/of vervangende nieuwbouw) - Keuze maken rond locatie aan De Kade. (3 woningen of een appartementencomplex voor senioren) - Inventarisatie maken van mogelijke inbreidingslocaties.	2-15 jaar 0-5 jaar 0-5 jaar
Werken	
- Bij de bestemmingsplan-procedures van Slotmolen 2 en de recreatieve ontwikkeling van de visvijvers aandacht schenken aan alle belanghebbende partijen in het gebied Slotmolen – Westend - Onderzoek doen naar de mogelijkheid voor het ontwikkelen van een vervolg op nieuwe bedrijventerreinen na Slotmolen 2. Als hiervoor mogelijkheden in zicht komen, dan zoeken naar een geschikte locatie.	0-5 jaar 0-5 jaar
Infrastructuur	
- Plan opstellen voor De Vork voor het zich veilig voelen van alle weggebruikers. - Contact opnemen met de provincie voor het in stand houden c.q. verbeteren van de huidige busdiensten. Hierbij ook aandacht schenken aan de verbindingen met Leeuwarden en Groningen.	0-5 jaar 0-5 jaar
Sport	
- Het overleg tussen Renado en VVI voortzetten - Daarbij inzetten op realisatie nieuw voetbalterrein als onderdeel van een sportzone rond de manege - Bij deze plannen ook de kaatsvereniging en schaatsclub STD betrekken met het oog op gecombineerd gebruik - Realiseren sportzone waarbij aandacht voor de volgende punten - Ontsluiting van de sportzone (verkeersveiligheid) - De bereikbaarheid vanuit Idskenhuisen en Langweer - Op termijn met komst van een brede school - Mogelijkheid onderzoeken van een sloepenroute van Idskenhuisen naar Sint Nyk (Dobbeleane) - Een gesprek organiseren tussen verenigingen/scholen, de combinatiefunctionaris en de gemeente om tot betere afstemming en samenwerking te komen. PB zou zo'n gesprek jaarlijks kunnen organiseren met telkens een ander thema (bijvoorbeeld Leefbaarheid, diversiteit, of behoud van leden) - Manier van beloning van vrijwilligers bespreekbaar maken en aandacht geven - Arrangementen rond seizoenssporten stimuleren. - Voordat de gymzaal en sporthal zijn afgeschreven de discussie starten over meest gewenste locatie voor nieuwbouw	0-5 jaar 0-5 jaar 10-15 jaar 0-5 jaar 0-5 jaar 0-5 jaar 5-15 jaar

ACTIE

TERMIJN

Cultuur

- Activiteiten commissie voor Sint Nyk opzetten voor coördinatie van activiteiten, vergunningen, fondsen, promotie en afstemming, evt. uitbreiding takendoelstelling Sint Nyk in 'e Kyk
- Nadenken over hoe vrijwilligers op jonge leeftijd bij activiteiten te betrekken

0-5 jaar
0-5 jaar

Recreatie en toerisme

- Bij de uitwerking van de plannen voor het industrieterrein Slotmolen 2 onderzoeken of de afvoer/berging van water (eventueel op termijn) gecombineerd kan worden met het graven van een sloepenroute.
- Mogelijkheid onderzoeken van combinatie van toeristische ontwikkelingen visvijvers met sloepenroute van de jachthaven naar de Âldfeart
- In overleg treden met organisaties als Manege de Oorsprong, Golfbaan Burggolf en Tennisvereniging De Greensettters over het ruimer toegankelijk maken van de voorzieningen voor recreatie en toerisme
- In samenwerking met de omliggende dorpen investeren in waterrecreatie; voor het ontwikkelen en aanbieden van gezamenlijke arrangementen een werkgroep in het leven roepen
- Samen met de horeca inventariseren welke haalbare mogelijkheden er zijn voor een lunchgelegenheid in Sint Nyk
- Vanuit Sint Nyk in 'e Kyk plannen ontwikkelen om het centrum en met name het Plein 's zomers en 's winters gezellig te maken
- Als de locatie van de sportvelden voor woningbouw wordt aangemerkt, de mogelijkheden voor "wonen aan open vaarwater" onderzoeken
- Overleggen met betreffende instanties om suggesties m.b.t. fietspaden te realiseren
- Zoeken naar de behoefte voor slechtweervoorzieningen en de mogelijkheden.

0-5 jaar
0-5 jaar
0-5 jaar
0-5 jaar
0-5 jaar
0-5 jaar
5-15 jaar
5-10 jaar
0-5 jaar

Onderwijs

- Zorgen dat de drie basisscholen samen met hun bovenschoolse besturen in overleg gaan over de huisvesting op lange termijn
- Zorgen dat de drie basisscholen en hun bovenschoolse besturen met de Gemeente en de Woningstichting ZuidWest Friesland in overleg gaan over de huisvestingsmogelijkheden in de toekomst
- Plaatselijk Belang samen met het bedrijfsleven laten onderzoeken of er daadwerkelijk toekomst is voor een ambachtsopleiding in Sint Nyk
- Voor de heroverweging van de regiokernen door de provincie onderzoeken welke mogelijkheden er in Sint Nyk zijn voor een vakopleiding en deze meenemen in de discussie

0-5 jaar
0-5 jaar
0-5 jaar
0-5 jaar

Zorg

- Een jaarlijks zorgoverleg organiseren met actuele onderwerpen zoals bijvoorbeeld de vraag welke kansen de plannen van de GGZ bieden voor het behoud van voorzieningen op het terrein van sport en recreatie
- Zorgen dat in samenwerking met MIKS de bestaande vormen van onderlinge hulp met elkaar worden verbonden en zo nodig worden aangevuld. Hierbij zou het onderzoek "Post actief, vitale vutters inzetten!" als uitgangspunt kunnen dienen
- In overleg met zorgorganisaties, sport- en jongerenverenigingen overleggen hoe de inzet van jongere vrijwilligers georganiseerd en/of gepromoot kan worden. Denk hierbij ook aan maatschappelijke stages om jongeren in aanraking te brengen met vrijwilligerswerk

0-5 jaar
0-5 jaar
0-5 jaar

Voorzieningen

- In het traject naar de fusiegemeente De Friese Meren scherp blijven op plannen van de nieuwe gemeente met betrekking tot regiokernen en hier tijdig op anticiperen. Dit om de centrumfunctie van het dorp en het huidige niveau van voorzieningen te kunnen behouden
- Alert zijn op subsidies voor onderhoud en het voldoen aan huidige wet- en regelgeving van het gebouw De Wissel

0-5 jaar
0-5 jaar

BIJLAGE 4

Lijst met sportfaciliteiten en clubs

1	Sporthal Doniahal	SNVV / WAC / DIO (volleybal), de Plûmkejeiers (badminton), Zaalvoetbal Sint Nyk, Spirit Vitesse (Gymnasiek), alle basisscholen
2	Gymzaal	Spirit Vitesse (Gymnasiek), alle basisscholen
3	Voetbalvelden	Renado/VVI (voetbal), Kaatsvereniging de Oorsprong (kaatsen), STD (Looptraining)
4	Skeelerbaan / Ijsbaan	STD (schaatsen, looptraining), IJclub Donia (schaatsen)
5	Tennisbanen	De Greensetters (tennis)
6	Zwembad Maeykeheim	Gymnasion (zwemles), Zwemschool Marjo (zwemles)
7	Manege	PSV de Oorsprong (paardensport)
8	Haven	WSV (Watersportvereniging) Hengelsportvereniging
9	Gymplaza	Particulier (fitness, spinning, zumba, etc.)
10	Jeu-de-Boule baan Doniahiem	Particulier / zorgcentrum Doniahiem
11	Golfbaan BurgGolf	Particulier (golf)
12	Clubgebouw	Douwenocht (Duivensportvereniging)

BIJLAGE 5

Overzicht toeristische recreatieve faciliteiten en culturele bezienswaardigheden

1	Amazonevijver in Vegelinsbossen
2	Amerikaanse windmotor (molen)
3	Bar Cafetaria de Gaast
4	Brasserie & Pannekoekboerderij (terrein camping Blaauw)
5	Burggolf
6	Café Biljart Het Wapen van Friesland
7	Café de Hoeke/Cafetaria de Smulhoeke
8	Camping Blaauw
9	Chinees Specialiteiten Restaurant Oriëntal Palace
10	De Heidepleats
11	De Hoodammen (paintball etc.)
12	Donia-State, villa met koetshuis en kantoor
13	Friese Meren fietsroute
14	Hampshire Hotel Landhotel Legemeer
15	Haven
16	Heilige Nicolaaskerk (1887) met Lourdesgrot en 16e graflegingsreliëf en twee 18e eeuwse beelden
17	Hervormde Kerk (1721), ommuurd kerkhof met enige 17e eeuwse zerken
18	Historische boerderijen / voormalig slachthuis
19	Hooitel / camping / theeschenkerij de Weidevogel
20	Hotel Restaurant de Oorsprong

21	Landgoed/Bungalow park Eysinga State
22	Manege
23	Minicamping it Bûtlan
24	Oorlogsmonument
25	Restaurant Hjir is 't
26	Restaurant Magnolia's (onderdeel Burggolf)
27	Skarslach (tennis/skeeler/ijsbaan)
28	Sporthal/zaal
29	Sportschool
30	Stations gebouw "De Wissel"
31	Ulesprong
32	Unitas
33	Vegelingbossen
34	Visvijver
35	Voetbalvelden
36	Voormalige stoeterij "de Oorsprong"
37	Wilhelminaoord, villa en tuinmanswoning
38	Wilheminaabos
39	Zalencentrum Sint Nicolaasga
40	Zwembad (Maeykehiem)

BIJLAGE 6

Overzicht aanwezige voorzieningen

1	Apotheek
2	Huisarts
3	Tandarts
4	Zorginstanties
5	Dierenarts
6	Zalencentrum
7	Bibliotheek
8	Pompstation en oplaadpunt elektrische fietsen
9	Meerdere winkels, w.o. supermarkt, postkantoor, VVV en OV
10	Bank met pinautomaat
11	Meerdere (post NL) brievenbussen
12	Kerken
13	Begraafplaatsen
14	Bushaltes
15	Taxi
16	Dorpskrant
17	Afvalcontainers (glas, kleding e.d.)
18	Kabel tv, radio en internet
19	Sporthal en gymzaal
20	Skarslach (tennis-, skeeler- en ijsbaan)
21	Voetbalvelden
22	Manege
23	Sportschool
24	Zwembad (Maeykehiem)
25	Spelothek
26	Vrijwilligersorg. o.a. Zonnebloem etc.
27	Jeugdsociëteit (De Wissel)
28	Fysiotherapie, pedicure, shiatsu etc.
29	Basisscholen (3 stuks), peuterspeelzaal
30	Kinderopvang (SKIK, incl. BSO)
31	Haven
32	Restaurants
33	Dorpscafé

Dorpsvisie Sint Nyk 2012 - 2025

Initiatief van Plaatselijk Belang, opgesteld door de Stuurgroep Wolwêze Sint Nyk 2025

COLOFON

Opdrachtgever:

Samenstelling:

Tekstbewerking:

Ontwerp, opmaak en drukwerkbegeleiding:

Fotografie:

Kaarten:

Plaatselijk Belang Sint Nyk

Stuurgroep Wolwêze Sint Nyk 2025

Machtelt Dijk (voorzitter), Sjoukje Werkman (secretariaat), Tjitte Feenstra,
Jacob Haverkamp, Thea Postma, Willem Steneker

Dolf Verroen en Gerard Hemmes

Media Collectief (Ard Alderts)

Lenie Groenendal, Thewes Hoekstra, Harry Nota, Arie Bruinsma

Jacob Haverkamp, Inge Waterlander